

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	--	--

Le a fegyverrel!

Csongrád, 1901. aug. 4.

Országszerte megindultak a képviselőválasztási mozgalmak. Minden választókerületnek megvan már a jelöltje. Az ország minden községében kitűzték a zászlót, amely mellé sorakoznak a pártok. Folyik a harc mindenütt, elővették az öt évvel ezelőtt sutba dobott választási fegyvereket, megpróbálják, hogy élesek-e még, ki bírják-e a küzdelmeket?

Nálunk azonban még csend van, még nem vonultak ki a pártok, még nincs jelöltje sem ennek, sem annak.

Közudomású dolog, hogy Dienes Márton jelenlegi országgyűlési képviselőnk nem lép fel itt nálunk. Daczára annak, hogy e rövid cyklus alatt kifogástalanul képviselte érdekeinket, de újból megválasztásához nincs éppen semmi remény. Azóta a viszonyok nagyot változtak, azóta választói is beláták, hogy ide csak olyan egyén jöhet jelöltnek, kinek jelöltségét pártkülönbség nélkül rokonszenvesen fogadják, jelöltségében az összes pártok megegyeznek.

A csongrádi mandátumot a mostani nehéz viszonyok között, csak olyan férfi nyerheti el, akit ismer

mindenki, akit óhajt mindenki, aki községünk érdekeit szíven viseli.

A csongrádi mandátumért csak az a férfi pályázhat, aki magának a multban hervadthatatlan babérokat szerzett, aki községünk ügyeit önzetlenül szolgálta.

A csongrádi választók bizalmukkal csak azt a férfit ajándékozhatják meg, akinek ajtaja nyitva volt gazdag és szegény előtt egyaránt, akiről tudjuk, hogy nemcsak községünk ügyeit mozdította elő: hanem mindenkiét, aki csak hozzá bizalommal fordult.

A csongrádi mandátumot csak egyes-egyedül dr. Szivák Imre volt, szeretett országgyűlési képviselőnk nyerheti el és érdemli meg.

Hogy mit tett dr. Szivák Imre Csongrádért és a csongrádiakért a multban, azt ne tölünk, akik egy pillanatra sem távoztunk mellőle, akik az utolsó leheletig harczoltunk zászlója alatt kérdezzétek meg: hanem kérdezzétek meg azokat, akik ellene küzdöttek.

Igen: mert mi dr. Szivák Imre politikai ellenfeleit is tartjuk anyyira tisztességes és becsületes polgároknak, hogy az igazat ellenfeleikkel szemben elismerik.

Ha dr. Szivák Imre elfogadja a jelöltséget, az ő jelöltsége előtt még

az ellenzéki zászlónak is meg kell hajolni, az Ő jelöltségét még az ellenzéknek is kötelessége támogatni.

Ha van valaki, aki a viszálykodó pártokat kibékíti; aki a személyes gyűlölséget mely már a legmagasabb fokra hágott megszünteti, aki érdekeinket igazán önzetlenül képviseli, aki dolgozik és fárad, akiben a tudás a szorgalommal párosulva van, az csak dr. Szivák Imre lehet.

Éppen azért nem hisszük, de fel sem merjük tételezni, hogy Csongrád választó polgárai közül akadna csak egy is olyan, aki dr. Szivák Imre jelöltségével szemben egy más jelöltet támogatna, aki egy más jelöltre adná le szavazatát.

Legyen már egyszer vége annak az áldatlan pártharcoknak! Csongrád választó polgárai már a békét óhajtják; azt akarják, hogy ne egymás ellen: hanem egymás mellett küzdjenek. Ne egymás becsületében gázoljanak szakadatlanul: hanem egymást becsülve, tisztelve és szeretve nyujtsunk példát a jövő nemzedéknek.

Éppen azért, aki szívből óhajtja a békét, aki igazán véget akar vetni ennek a rút gyűlölködésnek és visszavonásnak, aki megunta

TÁRRAZÁ

Két bűnös.

Irta: Pásztor János.

Vágó-Szilaj Ferke kitöltötte a harmadfél esztendő, ott a törvényszék barnára meszelt épületében, aztán hazament. Még erős, edzett embert is megvisel harmadfél esztendő a börtön nyirkos levegőjében, azon is letűlhetetlen nyomokat hagy a fogház, hát még az olyan gyenge, uriforma parasztleány, aki ahhoz se volt hozzá szokva, hogy a kapa-kasza nyelét fogdossa?! Az ilyen emberen hogyan látszana meg a hosszú fogház! . . .

Csudálatos, hogy Szilaj Ferkén nem igen látszott meg. Legalább úgy mutatta. Ki az ördög hitte volna, a mint kiszált az öreg Göncsi Palkóval a dereglyéből, hogy az a darutollas kalapú, vadonatúj ruhába öltözött legény Szilaj Ferke, akit harmadfél esztendővel ezelőtt a csendőrök megvasalva vitték a tömlőcsebe?! . . . Mikor a Kalász Zsófi urát, vagy jobban mondva a vőlegényét a lakodalma alkalmával agyonütötte!

Göncsi Palkó bátya is csak alig ismererte meg.

— Aztán Ferke, hát csakugyan te vagy? Meg se látszik rajtad az a harmadfél esztendő, a rút oda töltöttél! . . .

Az öreg szeméit hunyorgatva nézett a Tisza másik partja felé, a merről Ferke jött. Ferke pedig hetykén vetette át a másik vállára vadász-puskáját s nagy göggel azt mondja:

— Nem olyan rab voltam, a kit valami szigorúan tartottak. Megengedték, hogy a magam költségén jól éljek! . . .

— De csak nem így kiruházkodva? Mert látom, új gúnya van rajtad!

— Nem. Ezt akkor vettem, mikor kiszabadultam. Mondok nem gyűvök haza úgy, hogy kicsúfoljanak, mert még ezután akarom élni világomat!

— Ne bomolj te gyerek! Csak nem akarsz kikezdeni megint a Zsófival? Mert nem ment ám még férjhez!

— Bánom is én akármit csinál, Palkó bácsi. Én tőlem akár örökre özvegy asszony . . . vagy vén lány maradhat. Van még tán a faluban más is, nem csak az az egy.

— De van ám öcsém! Csak aztán a beszéd beszéd legyen. Mert biz' én isten-ucse tartok tőle, hogy belebomlasz abba az ebadta fehéreselédbe. Hej, de hunczut egy menyecske, vagy mi a manó! Csakugyan nem is tudom, menyecske-e: vagy lány, mert igaz, hogy bekötötték neki a fejét, de még a lakodalomban meghalt az ura.

— De mi az ördögnek mesélem én ezt neked, hiszen . . .

— Csak hagyja el Palkó bácsi. Eleget megbántam én már, hogy azt a bolondot elkövettem. De hát . . .

— Tudom öcsém, én is voltam fiatal. Én is bevartam volna a fejét akárkinek, ha elcsábította volna tőlem a mennyaszonyomat! . . . Dehát minek éppen a lakodalomban csináltad azt a bolond históriát? . . . Aztán meg úgy megütni mégse kellett volna, hogy mindjárt hóttá is váljon! . . .

— Hiszen nem is úgy akartam én, de hát mikor az embernek elmegy az esze! . . .

— Persze, persze, akkor bolondot cselekszik. De — jól van, hagyjuk el, nézd már itt vagyunk a faluban. Nézd csak, éppen ez a Kalász Zsófiék háza. Itt lakik az anyjával együtt. Nem nézel be hozzájuk?

Ferke olyan dühösen ránézett az öregre, hogy az szinte megijedt az erős fiútól.

— Palkó bácsi, nem mondtam már hogy hagyjon nekem békét avval a Zsófiával! . . .

— Jó van no! csak ne dühösködj mindjárt. Hát csakugyan nem akarsz vele ismeretséget kötni? Hallottam hogy mondtad az imént, dehát ládd én nem akarom hinni! Hej, mert hunczut egy menyecske ám az a Zsófi. Olyan a szeme, mint a

2. OLDAL.

ezt az áldatlan testvérharcot, az velünk együtt lelkesedve azt kiáltja: Le a fegyverrel! Eljen dr. Szivák Imre Csongrád képviselő-jelöltje.

Közyűlés.

Csongrád község képviselő testülete f. hó 2-ikán kezdte tárgyalni a közvagyonról érdeklő kérdéseket.

A tárgysorozat legérdekesebb része volt a költségvetések előterjesztése. Első nap azonban a közpénztári költségvetésnek csupán bevételi része lett a javaslat elfogadásával elfogadva. Ámde a képviselő-testület nem meddő vitákra fecsért az időt, hanem Réti Ferencz kezdeményezése folytán meg lett vitatva a községi háztartás majdnem minden kérdése, a közjöveldelmek hatékonyabb ellenőrzése tekintetében több üdvös határozatok hoztak. Így:

Elhatározott, hogy a fáskertből ezentúl a facsemeték árának a közpénztárnál leendő előleges kifizetése után lesznek csak a facsemeték kiszolgáltatandók. A kertész fizetése a szabad lakáson túl 400 korona és az eladott csemeték és termelt gyümölcs árának felerészében állapított meg.

A helypénz ezentúl naponként lesz a közpénztárba beszolgáltatandó, a helypénz-szedőket a pénztárnok fogja ellenőrizni, ő kezeli a bárczákat.

A köveztvám minden érdekeltől egyezség mellőzésével tételenkénti adózás elfogadása mellett szedendő be.

A Szivák-téren felállított mázsa használatáért mmázsként 2 fillér díj szedendő.

A régi árvízvédelmi befektetések megváltása ügyében hozott határozatot a képviselőtestület Réti Ferencz kezdeményezésére, szintén szóba hozta és elhatározta, hogy ezen fontos ügyet 1901. évi szept. 3-án tartandó s előre közhírré teendő közgyűlésében fogja tárgyalni.

A kir. adóhivataltól fűtési átalány fejében 100 korona helyet 150 koronát fog kérni az előjáróság.

A községi nyilvános jellegű kórház ügykezelésének vizsgálatára Réti Ferencz, Hegyi Antal és Éder János községi képviselők küldettek ki, s elhatározott, hogy megkeresetnek a gráci szürke nénék, — hogy a kórház kezelésére 3 apácát küldjenek.

A gyűlés folytatására 1901. évi augusztus 3-ának dél előtti 8 órája tűzött ki.

tűz aztán meg úgy ragyog, mint a bogár! Aztán ha belenézel, hát akkor!... Tyhű, te, milyen a szemé?!...

Az öreg megfogta a Ferke kabátját és úgy kúta maga után. Ugy sietett előre, mikor odaérték a Zsófiék kerítéséhez, mintha félt volna, hogy erővel ott marad a kadu mellett.

Ferke csak ment utána. Maga se tudta, hova vezet az öreg, csak ment, ment, szótalanul.

Göncsi Palkó egyszer csak megáll, mikor a keresztúthoz értek, szemeközé néz Ferkének, aztán azt mondja:

— No Ferke, hát én erre megyek hazafelé. Te is eregy arra a másik utcán. Tudod, ott laktok. Az édes anyádat dél előtt láttam, a templomba volt. Lehet, hogy te érted imádkozott. Bizonyosan vár. Majd örül ha meglát... Isten áldjon meg hé!... Hanem... izé... tudod, hogy mit mondtál!... Vigyázz ám Kalász Zsófi, nehogy megint valami bolondot csinálj.

— Ne féljen kend Palkó bácsi, elkerülöm én még a háza tájékát is. Isten áldja meg kendet!

(Folyt. köv.)

A közgyűlés másnap délelőtt 8 órakor megcsappant érdeklődés mellett folytatta tanácskozásait, Réti Ferencz azonban a közpénztári költségvetés kiadási részének letárgyalásánál is hűségesen kitarított. Az első vita Szvoboda Ferencz indítványa felett indult meg, ki azt kívánta, hogy valamennyi rendőr fizetése a földadó kivételével a többi adónemekre rovassék ki. A közgyűlés azonban csupán 3 rendőr fizetését irányozta elő a földadó kivételével a többi adónemekre, míg 7 rendőr fizetését az összes adónemekre róta ki, mert tendőreink tulajdonkép községi szolgák, kiket kisbíróknak, vagy tizedeseknek is nevezhetnénk, s csak nagyon kis részben teljesítenek rendőri szolgálatot, s úgy jogos, hogy fizetésük $\frac{7}{10}$ részben az összes adónemekre rovassék ki. Az épületek tatarozására előirányzott 5000 korona 3000 koronára szállított le, a tűzoltó szerekre előirányzott 1000 korona pedig 500 koronára.

A fedeztetési állomás fenntartására előirányzott 800 K egész összegében törültette. A nagyrétben létesítendő iskolára 240 K. a költségvetésbe felvétel. A kataszteri költségekre felvett 100 K törültette ha előre nem láthatóakra előirányzott 5000 K 1500 koronára mérsékelte; s végül szótöbbséggel elhárította, hogy az előre haladt idő miatt a közgyűlést délután 2 órára halasztja.

Színház.

(Piros bugyellár, adótt 1901. július 28-án.)

A csongrádi iparosokból alakult műkedvelő ifjúság derék munkára vállalkozott, mikor elhatározta, hogy Csepreghy Ferencz legszebb népszimfúvét, amely a Falu rosszával versenyzik műbees tekintetében — előadja.

Előadták, jól betanulva, szépen megjátszva, úgy hogy a zsfolt háznak valóban öröme tellett a jól sikerült előadásban.

Legjobban megfelelt szerepének Réh Ágneska, aki Zsófi szerepében nagyon ügyesen megállta helyét s szépen elénekelt dalaival sűrű tapsokat aratott. Ugyancsak méltó versenytársa volt Schönfeld Adolf is, aki Csillag Pál örmestert személyesíté, s úgy játéka mint különösen éneke által kiérdemelte a tapsokat. Valóban szép hangja van és látszott, hogy tanult jó mesterektől énekelni. Mayer Ferencz, a bíró szerepét szintén jól betöltte, ugyanezt mondhatjuk el Takács Juliska és Ambruszt Mariska játékaikról is, akik közül előbbi Kender Julist, utóbbi pedig, nevelt leányát (Menczit) személyesíté, Gyovai Mariska szintén igen ügyesen és kedvesen játszta meg kis szerepét, amit Komáromi Emmuskáról is el lehet mondani. Jók voltak még Györi Ferencz, a Kósza Gyurka szerepében, aki egypár jelenetet igen jól csinált meg, Dreer István (a postás fiú szerepében), Engelsberg Károly (huszár kapitány szerepében), Weisz Jenő (huszár káplár szerepében), Pintér Imre (jegyző szerepében) és ifj. Réh József (ispán szerepében) jól betöltötték szerepeiket. Nagyon tetszettek még Kítai Emmuska, aki a cigány asszonyt és id. Szilber János, Lajcsi cigányt személyesíté — tekintve a nemes czélt egész lelkesedéssel.

Hogy a zsfolóság megtelt színházban a közönség jól, pompásan mulatott, azt bizonyítja, hogy a vállalkozás kifizette magát. Ez a földolog! Ez az igazi bizonyítéka a sikernek!

UJDONSÁGOK.

— **Műkedvelői előadás.** Csongrád intelligens közönsége ismét dicséretes fáradozást végez akkor, midőn műkedvelői előadás tartásával városunk műveltebb elemeit egy kedves estén egyesíti. Az e czélra önkéntesen alakult műkedvelői színi társulat nagyjából ugyanazon tagokból áll, kik oly élvezetes és művészi színvonalon álló játékkal a tél folyamán «A

nagymama» című vigjátékot adták. Az akkori előadás *sűz korona* tiszta jövedelme a polgári leányiskola szegénysorsú tanuló javára fordított. A mostan előadandó «Kaviár» című bohózat esetleges jövedelmének évi kamatai pedig a polgári fiúiskola jó tanuló részére adatik. A szereplők kedvvel, odaadással végzik a próbákat, hogy előadásuk minél élvezetesebb legyen. Az előadásra a műkedvelőknek festézzettel foglalkozó tagjai Vannay Ferencz rajztanár vezetése alatt fényes díszleteket készítenek s a színház belsejét is teljesen átfestik. Az előadás után táncmulatság lesz. A darab előadása még e hó közepén tartatik meg. Az előadás rendezésével *Sághy Mihály* polgáriskolai tanár fáradozik.

— **A csongrádi ev. ref. templom.** Az építendő ev. ref. templom ügyében jövő héten mint halljuk értekezlet fog tartatni. Az érdeklődés oly nagy, hogy a templom felépítését biztosra lehet venni.

— **Személyi hírek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter polgári leányiskolánktól két tanerőt helyezett el, illetve nevezett ki máshová. Mocsary Olgát a szombat-helyi, Kocsis Mihályt pedig a német-palánkai polgári iskolához nevezte ki.

— **Csany község kérelme.** Kovács Elemér csanyi jegyző kezdeményezésére Csany község kérelmet intézett a kereskedelmi miniszterhez 4 országos vásár engedélyezése iránt.

— **Házi ipar Tömörkényen.** Keviczky Sándor tömörkényi jegyző kezdeményezésére az előjáróság megkereste a szegedi kerületi iparfelügyelőt, hogy a házi ipar meghonosítása és fejlesztése érdekében a kormány segélyét eszközölje ki.

— **Pusztító fürgeteg.** Csütörtök este $\frac{3}{4}$ 8 órakor iszonyú fürgeteg pusztított Csongrádon, amelynek határában a hosszan tartó szárazság különben is tönkre tette a szőlősgazdák reményét. Kezdetben Csany felől jött a szél, — aztán megfordult és iszonyú villámlások után Csépa felől Csongrádnak rohant s Szentes felé húzódt, torony magasságig felkavarodott színű porfelhővel, amelyek mint egy negyedóraig beborították az egész várost, s a lakosságot rémületbe ejtették. Különösen sok kárt tett a szőlőkben, ahol fákat tördelt ki, házak fedelét tépte le és később néhány óra múlva, éjjel tájban a jégeső is végig gázolt a szőlők egy jókora területén. A fürgeteg mintegy 10 perczig olyan iszonyú erővel viharzott, hogy a főtéren felállított czirkusz deszka falait ledöntötte, a kereszténygőzmalom és gőzfűrészmalom nagy-faraktárából a 3 méter hosszú széldezsákat 200 lépésnyi távolra kidobta a szántóföldekre; az uszodát úgy össze pocsékolta és széthányta, hogy másnap reggelig alig bírták a széthányt deszka tető darabjait kifogdosni a vízből. A hajóhidat is a legkomolyabb veszedelem fenyegette, s kicsi hiba volt, hogy össze nem égett. A partokhoz volt kikötve ugyanis több tutaj, amelyeknek kormányosai a parton épen vacsorát főztek, mikor a fürgeteg hirtelen rájuk rontott, s néhány uszköt beleszórt az ölfákkal tele rakott tutajokra, s a tűz az iszonyú széláramlat folytán hamar lobbot vetett az ölfák között, s el szakadván a tutajkötél — a partról egyenesen a Tisza hajóhidjának vitte, amelyet az a veszedelem fenyegetett, hogy a tűz belé kap és akkor oda ég. Szerencsére azonban Pap Sándor csongrádi lakos észre vette, a fürgeteg elcsendesülvén, a szerencsétlenséget, és segítségére sietett a tutajon lévő oláhnak, aki eredménytelenül próbálta a tüzet oltani a kalapjával merített vízzel, kettőjüknek aztán sikerült a tűz terjedését megakadályozni, míg aztán segítségükre siettek a hajóhidon lévő örök és megmentették azt a teljes megsemmisüléstől. Ezt a fürgeteg azonban sokáig nem felejtik el a csongrádi gazdák sem: mert a tanyákon felforgatott asztagot, kázalt, széttört mindent, amit útjában talált s eltörhető volt. A károkat betetőzte aztán a jégeső, amely éjjel után 2 órakor rázúdult a városra, s tönkre tette azt a

kevés termést is, amit még az aszály megkimélt. Bizony elmondhatják a csongrádi gazdák a költővel: hogy «meg nehezült az idők járása fölöttünk».

— **A jó példa és a sajtóhiba.** Lapunk múlt számában megdicsértük a csongrádi polgári fiúiskola tanárait hogy egy jól szerkesztett szabályzatot készítettek az iskolai tanulók erkölcsi nevelése czéljából. Régi dolog, azonban, hogy minden újságírónak legnagyobb ellensége a sajtóhiba. Ez a mi nagy ellenségünk bele avatkozott a mi dolgunkba és galibát csinált. Ugyanis mi ezt irtuk, hogy: «A tanító urak üdvös példát adnak azzal, hogy a legkisebb legszegényebb embereket is megbecsülik.» Ehelyett azonban egy «n» betű csúszott be a szedőszekrényből az utolsó szó betűje elé, ami aztán különféle feltevésre adott okot, mintha mi azt irtuk volna «megbecsülnék». Teljes megnyugtatóra az általunk mindig tisztelt tanári karnak: sietünk kijelenteni, hogy semmiféle ellenszenv nem vezette tollunkat ellenük, s meg lehetnek győződve, hogy intenciónk épen az volt, hogy kiemeljük azt az érdemüket, hogy a gyermekek erkölcsi nevelésére is súlyt helyeztek, s őket megbecsülik azzal, hogy velük foglalkoznak, még erkölcsi nevelésükbe, gondjukba vették. Hiszen épen arról irtunk mi számtalan cikkünkben, legutóbb pedig husvéti cikkünkben, amelyben az ifjúság vezetőinek nagy és szép hivatásáról szöveztünk — az erkölcsi nevelésről, amit természetes dolog hogy kétszeres örömmel kellett üdvözlőnk, amely kizár minden rosszakaratot részünkről épen ott, annál az aktusnál, amely a legnagyobb dicséretet érdemel épen a mi részünkről.

— **Lótenyésztési kerület.** A csongrádi járás gazdái múlt vasárnap d. e. értekezletet tartottak amelyen kimondták, hogy angol félvér és erős Novius fajta lovak tenyésztését tartják legcélszerűbbnek a járás területén. A lótenyésztési kerület központja gyanánt Félegyháza van kijelölve, ahol az arab és angol félvér tenyésztését fogják határozatilag kimondani — amint az ottani gazdáktól értesülünk.

— **Búcsú-bál.** A Polgári Kör szokásos búcsú-bálját Boldogasszony napján az idén is megtartja, amelyre a meghívók már ki is bocsájtattak. A Kör búcsú-bálja rendszeren a legfényesebben sikerült bálak közé tartozik.

— **Rövidlátóság.** A polgári leányiskolának fényes és a városnak örök díszét képező épületet emeltetett az állam. Hogy az intézetnek a piacon való rendszer nélküli elhelyezése minden jó izlésű ember kritikáját főszólamásra készítette, azt már annak idején elmondottuk. Most pedig azt említjük föl, hogy az intézet udvarát azok a bizonyos rövidlátó intéző urak olyan szükre szabatták, hogy annak szankcionálását lelkiismeretbeli furdalás nélkül senki nem helyeselheti. Jó lenne még most, míg nem késő, az udvart megnagyobbítani s azt a bizonyos díszes (!) szobrot, melynek teret akarnak csinálni, kisebb helyen elhelyezni. Urak! a türelemnek is van ám határa.

— **Bujtogatás.** A szegedi új zsidótemplom építését különféle rémmesékkel hozták kapcsolatba egyes bujtogatók, akiknek személyét még eddig nem sikerült felfedezni. Azonban tény hogy a tanyai nép Félegyházától egész Szegedig tele van afféle rémmesékkel, amelyek forrongásban tartják a fanatizált nép vért. Félegyházán pl. az történt meg hogy egyesek már azt is tudni vélték, hogy egy gyermeket már meg is öltek és vért vették; a test ott van a szegényházban eldugva, a honnét a jól megfizetett szolga éjjel kiviszi és elássa valahova. Erre aztán egy csoport ki is ment a szegényházhoz és a szolgálval szemben fenyegető állást foglalt el s néhányan csak a késő éjjeli órákban távoztak el onnan. Gátéren pedig az a hír, — hogy ott a nép között azt beszélik, miszerint a pápa 1 millió fittért és a király 3 millió fittért ezt megengedték, hogy 3 keresztény gyermeket leöljenek és azoknak vért beöntsék a mezshabarcba s a zsidó templom falait azzal építsék fel. Sőt a kukoricza közt tolytonosan saktereket vélnek látni, akik a gyermeket lesik. Csongrádon szintén elhitték ezeket a meséket a vén asszonyok, s Reisz Jakab kereskedő majd hogy áldozata nem lett ennek a gonosz bujtogatásnak, amelynek czinkosait nem bírja a hatóság kideríteni. A napokban ugyanis Fehér Györgyné asszony kis leánya betért Reisz Jakab Szentesi-körúti boltjába, hogy 4 fillért eczetet vásároljon, a kisleány útközben eltörte az üveget,

félt haza menni. Az anya megsokalván a várakozást átszelelt a kereskedőhöz és böszült hangon követelte a gyermekét, hogy adja ide, mutassa meg hova tette; mert tudja jól, hogy vért akarják venni. Lett erre olyan népcsődület, hogy ha a csendőrök oda nem sietnek, agyon verték volna a kétségbe esett kereskedőt, akinek ártatlansága csak akkor lett nyilvánvaló, mikor egyik szomszéd asszony ráakadt a portáján elbújt kis leányra, és azt elővezette. A kis leány aztán nagy szepegéssel várta hogy szeretett édes anyja mikor osztja ki számára az ígért nyakleveseket, az eczetes üveg eltörése miatt: s roppant meg volt lepve, mikor az anyja ölébe kapta és pofonok helyett megcsókolta. Hanem azért a nép mégis azt hiszi — hogy a zsidó templomhoz keresztény vér kell, mint a bujtogatók mondják.

— **Népjavulási versfaragók.** Nagy dologra adták fejüket Szabó Lőrincz és Bedő Mihály sárbogárdi versfaragók, — mint magukat czímezik, akik népjavulásra megírták és kiadták Csongrádon a legújabb mária-pócsi csoda történetét. Ebben a jól faragott versekben leván irva az a csoda történet, hogy a mária-pócsi templomban magától szólalt meg a harang, mikor az arany szentségtartót elakarták lopni a bűnös emberek. Ára 8 fillér és kapható lesz majd augusztus hó 15-én.

— **A jog.** Felcizfrázott, vasalt ruhában beállít egy asszonyság az iktatói hivatalba és szól:

— Megjött-e már a jog?

A hivatalnok fölpislant az aktacsarnok közül és várakozásteljesen nézi az asszonyt, hogy vajon miféle jogról beszél. Az pedig újra mondja:

— Megjött-e már a jog?

— A jog, miféle jog?

— Hát a jog, csak tetszik tudni, mi az a jog.

— Hát beszéljen világosan jó asszony, milyen jogról kérdezősködik?

— Milyenről? hát csak tudja, mi az a jog . . . No szégyen . . . Hm. Megvan ez az úr bolondulva, mormogja az asszonyság kimenőben.

Kecskemét-vidéki kiállítás. Közeledik a «Kecskemét-vidéki kiállítás»-nak ünnepélyes megnyitása, mely f. hó 11-én délelőtt Hegedűs Sándor m. kir. kereskedelemügyi minster által fog megtörténni. A kiállítandó tárgyak augusztus hó 1-től 5-ig küldendők be, hogy a rendező bizottságnak elegendő ideje legyen a tárgyak csinos elhelyezéséről gondoskodni, és hogy megnyitáskor minden készen legyen. A diadalkapu és az épületek közt lévő tágas téren nagy gazdasági gépek lesznek csoportosan elhelyezve. E helyen lesz az ünnepélyes megnyitás mely czélra díszes ünnepi csarnok van felállítva. A kiállítás főépületébe kerül a helybeli és vidéki kis-ipar termékek 14 tágas teremben elhelyezve. Jobbra a tágas lovárdának egy részét budapesti technológiai muzeum gépei foglalják el, melyeket motoros erő fog hajtani; a gépek körül lökép a fa, vas és bőr ipar részére valók kerülnek a bemutatásra. A lovárdá többi része ipar czikkeinek van szánva. A kiállítás hátsó részében felállított nagy fedett csarnokokban lesznek az ipar és gazdasági kisebb gépek, eszközök, járművek, stb. elhelyezve; az üres területen a gazdasági nagyobb gépek. A baromti kiállítás impozánsnak ígérkezik, a mennyiben 15 nagy udvar lesz s mindegyike 50 állat befogadására; azonkívül kettő-czéből két pavillon baromfi törzsek részére és külön pavillonban lesz a hizlalás, kopasztás és csomagolás teljes üzemben bemutatva. A július hó 28-ik tartott öszülésen, melyen a résztvevő Czegléd, Nagy-Kőrös, K-K-Félegyháza és Halas városok képviselői is jelen voltak, megállapította a bíráló bizottság. A Kecskemét vidéki kiállítás iránt országsszerte nagy az érdeklődés, mert a bizottsághoz naponként érkeznek az ipartestületek, gazdasági egyesületek, tanoncz iskolák stb. részéről csoportos látogatásról való bejelentések. Augusztus hó 11-én, a megnyitás napján délután, a szegedi honvéd zenekar közreműködésével, a rendező bizottság Kecskeméten a Műkertben nagy «Néptünnepélyt» rendez az vidéki vendégek tiszteletére és szórakoztatására.

Dr. Baumgarten Samu, hugyszervi és sebészeti betegségek specialistája, Budapest, Teréz-körút 20: A «Kristály» forrásviz tisztasága és szénsavtartalma miatt oly betegknél, ahol ilyen víz javalt, mindig szívesen ajánlom.

Tanügy.

A csongrádi magy. kir. polgári fiúiskola értesítője az 1900–901 iskolai évről. Mint minden évben, úgy most is Farkas Béla polgári fiúiskolai igazgató közzétette az intézetére vonatkozó adatokat az ez évi

értesítőben. Az értesítőben első cikk Sággy Mihály intézeti tanártól: *Isten, király, haza.* Író a cikkben a gyermekek felfogásához mértén ír a három fenséges fogalomról s nevelői hivatását az értesítőben is kifejezése juttatja. Ezt követi az intézet évi története, melyből a tanári testületben történt változásokat és annak munkálkodását emeljük ki. Majd a gondnokság, a tanártestület munkaköre, az elvégzett tanítási anyag és a tanulók érdemsorozata s az azokból összeállított statisztika következik. Beiratkozott a négy osztályba összesen 153 tanuló s az év végén vizsgát tett 148. Ez évben érte el a tanulók száma a legmagasabb létszámot, mi komoly megfontolást ad az intéző köröknek, hogy a polgári fiúiskolának megfelelő iskolaépítéséről is elvégre gondoskodjanak. A segélyezéseknél az iskolai alap és Csongrád város adakozása emlithető. Az ambíció fokozására szolgáló jutalmazások csak egyes könyvekből állottak, mert Csongrádon csak a vizálybontók vergődnek vezetőségére, de az ajándékozók nevei örökké ismeretlenek maradnak. Az egyes szertárak és könyvtárak gyarapodásánál jelentékeny beszerzés konstatható. Végül a jövő évi tudni valók vannak felsorolva. Az izléses kiállítású értesítő lapunk nyomdájából került ki.

Iskola a nagyrétheben. Habár az állam nem adta meg az iskolák építéséhez a szükséges kölcsönt, mégis az iskolai gondnokság, tekintve a népoktatásügy nemes voltát, azon fáradozik, hogy a nagyréti és mámaireti lakosok gyermekei is részesüljenek tanításban. E végett épen úgy mint a mentett rétheben, lehetőleg a czélnak megfelelő iskola kibéreléséről gondoskodik, melybe tanerőt majd az állam fog adni. Szükséges is volt ezen intézkedés, mert a nagyrétheben és a mámi körzetben a tanítótelesek száma fölülmulja a százat.

Szerkesztői üzenet.

Z . . . kisasszonynak helyben. A fogadást kegyed vesztette el. A mint a multkor «A nagymama» előadását, úgymost Csiky élvezetes bohózatát; «A kaviárt» is Sággy úr rendez. Könnyű különben munkatársunknak a helyzete, mert annyi intelligens tehetséges műkedvelővel, mint Csongrád, kevés kis város rendelkezik.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Székely György úr vezetése mellett f. évi július 7-én az iparos ifjúság «Az apósok» című szindarabot adta, s annak 20 korona 52 fillér tiszta jövedelmét az önkéntes tűzoltóegyesület javára fordította. Ezen nemes adományukért a szereplőknek egyenként és egyetemlegesen hálás köszönetét nyilvánítja az önk. tűzoltóegyesület *Elnöksége.*

2667/1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó János mindszerinti lakos végrehajtónak és gróf Károlyi Tibor budapesti lakos csatlakozott végrehajtónak özv. Kis Jánosné szül. Szabó Katalin csanyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 74 korona és 314 korona 28 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében a csanyi 417 számú betétben A. I. 1—3 sorsz. alatt felvett, fele részben özv. Kis Jánosné szül. Szabó Katalin végrehajtást szenvedett, másik fele részben pedig Kis János, Mária és Eszter kiskorú

4. OLDAL.

társtulajdonosok nevéen álló 736. 2126. 2744. hrszámú nemesi birtok a végrehajtási törvény 156 §. a) pontja alapján egészben, továbbá a csanyi 417 számú betétben A. II. 1—3 sorsz. alatt felvett özv. Kis Jánosné szül. Szabó Katalin és Kis János, Mária, Eszter kiskorúak nevéen álló 1625. 1626. 3244. hrszámú nemesi birtok 2254 korona ezennel megállapított kikiáltási árban és pedig az utóbbi ingatlan annak kijelentése mellett, hogy a 42 éven át 52 frt. 81 kr. évi váltásösszeggel törlesztendő 988 frt 87 kr. váltás tőke hátralék még le nem járt részleteit a vevő ezen ingatlannal átvenni s azt tovább törleszteni köteles **az 1901. évi szeptember hó 26-án d e. 9 órakor**, Csany község házában árverés alá fog bocsátatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékpénzes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervénynt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1901. évi július hó 17-én. A kir. járásbíró. mint tkvi hatóság.

Dr. Szappanos
kir. járásbíró.

1787/901.

Csany község Elöljárósága.

Hirdetmény.

Csany község alólírott előljárása ezenel közhírré teszi, miszerint a község tulajdonát képező nagykorcsma és vendéglő helyisége 1902 január hó 1-től kezdődőleg (3) három egymásután következő évre a **f. évi augusztus hó 12-én délután 3 órakor** Csany község közházánál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznbérbe fog adatni.

A hasznbérbe vevő részére a bérlet tartamára egy korlátlan italmérsi engedély az 1899 évi XXV. t.-cz. végrehajtására vonatkozó utasítás 9. §-a határozmányai értelmében, — ha egyébként az 1888 évi XXXV. t.-cz. 5. §-a követelményeinek megfelel, — ki fog adatni.

Csanyon 1901 augusztus hó 1-én.
Kovács Elemér h. jegyző. **Somodi János** bíró.

HÁZ ELADÁS. A malom-utczában a Tisza szélén fekvő néhai Wellisz Jakab-féle ház, amely ez idő szerint is 600 korona hasznbért

jövedelmez, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Ugyan abban a házban 2 szoba, konyha és éléskamrából álló elkerített külön udvarral lévő kényelmes lakás hasznbérbe kiadandó és azonnal átvehető.

A venni szándékozók vagy akik a lakást kibérelni szándékozók értekezhetnek **ugyan abban a házban Léderer Lipót úrral.**

A kedvező feltételek alatt értekezik az, — hogy a vételár $\frac{2}{3}$ -ad része a vevőnél maradhat $6\frac{1}{2}\%$ -os kamat mellett.

KOVÁCS LAJOSNAK az Uri-utczában lévő 15-dik számú háza szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal bármikor a Magtár-utczai 15-dik számú lakásán.

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest.

TRIEUR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓ-GYÁR.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margit-hid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

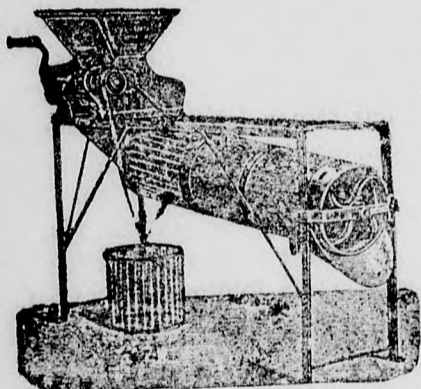
Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

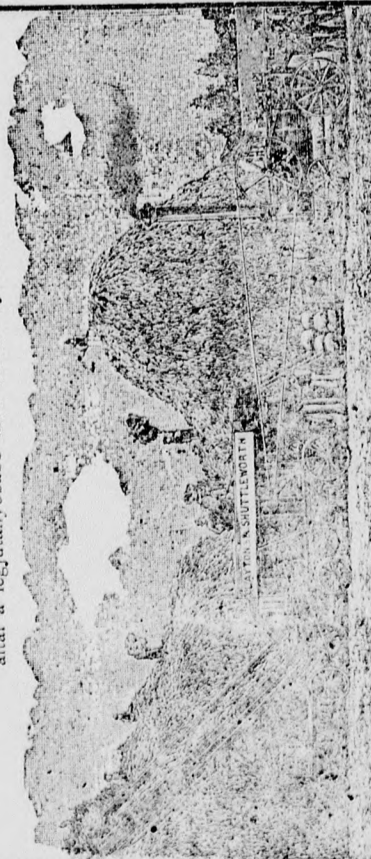
Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható:

Fogyasztási szövetkezetben, Engel Zs. és Tsa és Bager Gyula urak fűszerkereskedésében

Clayton & Shuttleworth
Váci-körút Budapest 63. sz.
mezőgazdasági gépgyárosok által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzesőplógép-készletek
2 1/2 és 3 1/2 lóerőig, számkaszálók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénakészítők, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szekavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, árátlók, őrlő-malmok, egytémás acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Készletek árjegyzékek kint és itthon bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csapógépgyára.